

ปัญหาอาจารย์พี่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนครู
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

นางสมพร สารีบุตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

PROBLEMS OF CO-OPERATING TEACHERS IN SUPERVISING STUDENT TEACHERS
OF HIGHER CERTIFICATE IN EDUCATION IN TEACHING SOCIAL STUDIES

Mrs. Somphorn Sarikbutr

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
.....
.....

.....
.....

.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาวุฑฒิกุล

หัวข้อวิทยานิพนธ์

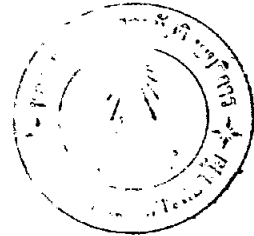
ปัญหาอาจารย์ที่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษาของ
นักเรียนครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

ชื่อ

นางสมพร สาริกบุตร แผนกวิชามัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2516

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นของอาจารย์
ที่เลี้ยงในการนิเทศการสอนของนักเรียนครูในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
สาขาวิชาสังคมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามให้อาจารย์ที่เลี้ยง จำนวน 131 คน ในโรงเรียน
ฝึกสอนในกรุงเทพมหานคร 37 แห่งตอบ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยคิกค่าตอบเป็นร้อยละ หา
น้ำหนักเฉลี่ยของคำตอบ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่มีความเข้าใจในหน้าที่ของอาจารย์
ที่เลี้ยงอยู่ในเกณฑ์ และไม่ต้องการการตอบแทนการนิเทศการสอนด้วยเงิน ส่วนปัญหาสำคัญ
ที่อาจารย์ที่เลี้ยงประสบ มีดังนี้คือ

1. มีปัญหาในการแนะนำให้นักเรียนยอมรับนักเรียนฝึกสอนในฐานะครู
2. อาจารย์ที่เลี้ยงขาดความเข้าใจอย่างเพียงพอในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา
3. อาจารย์ที่เลี้ยงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะติดตามสังเกตการสอนครั้งต่อไป หลังจาก
ที่แนะนำให้นักเรียนฝึกสอนปรับปรุงการสอนแล้ว
4. อาจารย์ที่เลี้ยงไม่มีความสนิทสนมกับอาจารย์นิเทศจากวิทยาลัยพอที่จะแจ้งให้
ทราบถึงขอบกพร่องของนักเรียนฝึกสอน

นอกจากนี้ อาจารย์ที่เลี้ยงยังมีความต้องการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ต้องการให้วิทยาลัยครูจัดทำหนังสือคู่มือในการนิเทศการสอน
2. ต้องการให้นักเรียนฝึกสอนมีความรู้ในวิธีสอน และสามารถเลือกใช้วิธีสอนได้

อย่างเหมาะสม

3. ต้องการให้วิทยาลัยครูช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์การสอนและหนังสืออ่านประกอบ
การสอนวิชาสังคมศึกษา

4. ต้องการให้นักเรียนฝึกสอนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาให้มากขึ้น

5. ต้องการให้นักเรียนฝึกสอนมีความรู้ในการวัดผลการเรียนของนักเรียนอย่าง
เพียงพอ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems of Co-Operating Teachers in Supervising
Student Teachers of Higher Certificate in Education
in Teaching Social Studies.

Name   Mrs. Somphorn Sarikbutr
Department Secondary Education

Academic Year   1973

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the co-operating teachers' problems, needs and opinions in supervising student teachers of higher certificate in education in teaching social studies. Questionnaires were sent to 131 co-operating teachers in government and private schools. The data obtained were computed and presented in percentage, arithmetic mean and standard deviation. The major findings were: 1) most co-operating teachers had good understanding of their roles 2) a slim minority of co-operating teachers agreed that their compensation should be monetary.

The problems that co-operating teachers faced were as follows:

1. their failure to help pupils realize and accept student teachers' roles.
2. their failure to increase their knowledge in the field.
3. the failure of class schedule to have the chance to advise efficiently.

4. their failure to get acquainted with the college supervisors and discuss the problems concerning the student teachers.

Furthermore, the co-operating teachers revealed their following needs:

1. they wanted a manual for the co-operating teachers.
2. they wanted the student teachers to be better informed of the teaching methodology and capable of using appropriate teaching techniques.
3. they needed more teaching materials and supplementary readings.
4. they also wanted the student teachers to have adequate knowledge of social studies subject matters.
5. they wanted the student teachers to have an adequate knowledge about evaluation of their students.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร. จรูญทัศน์ พุกกะมาน
 หัวหน้าแผนกวิชามัธยมศึกษา ที่ให้ข้อคิดและคำแนะนำเบื้องต้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง
 กรรณสูต กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ลาวัณย์ วิทยาอุทพิกุล
 อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ที่ช่วยแนะแนวทางและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่าง
 ไกล่ลี้ชิต ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างสูง
 อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร และครูใหญ่ ตลอดจน
 อาจารย์พี่เลี้ยงของโรงเรียนฝึกสอนทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยสามารถ
 นำข้อมูลมาใช้ในการวิจัยได้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

สมพร สาริกบุตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
	
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	13
ความสำคัญของการวิจัย	13
ขอบเขตของการวิจัย	14
คำจำกัดความ	15
2. การวิจัยและการค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง	16
3. วิธีดำเนินการวิจัย	32
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประชากร	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	81

๑
บทที่

๒
หน้า

บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	109
ประวัติการศึกษา	137

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

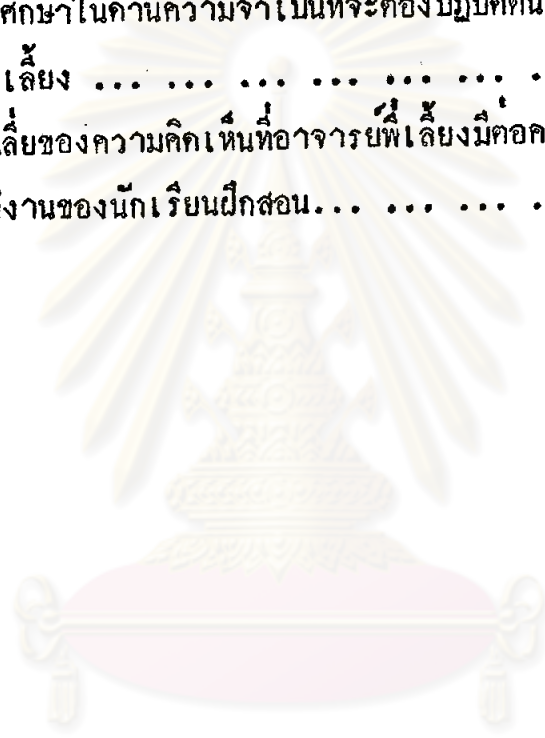
ตารางที่

หน้า

1. จำนวนอาจารย์พี่เลี้ยง จำแนกตามโรงเรียนฝึกสอนและเพศ ...	33
2. ระยะเวลาที่อาจารย์พี่เลี้ยงให้นักเรียนฝึกสอนสังเกตการสอน ...	42
3. การให้ความช่วยเหลือในการเตรียมการสอนค่านี้อาจารย์พี่เลี้ยง	43
4. การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสอนวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์พี่เลี้ยง	44
5. นำหนักเฉลี่ยวิธีที่อาจารย์พี่เลี้ยงแนะนำให้นักเรียนฝึกสอนสอนตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	45
6. การแนะนำนักเรียนฝึกสอนให้ใช้เนื้อหาในหลักสูตรของอาจารย์ พี่เลี้ยง	46
7. นำหนักเฉลี่ยวิธีที่อาจารย์พี่เลี้ยงแนะนำวิธีสอนวิชาสังคมศึกษาให้แก่ นักเรียนฝึกสอน	47
8. การแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงให้นักเรียนฝึกสอนจัดกิจกรรมประเภท ต่าง ๆ เพื่อประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา	48
9. นำหนักเฉลี่ยวิธีที่อาจารย์พี่เลี้ยงแนะนำวิธีการวัดผลการเรียนของ นักเรียนแก่นักเรียนฝึกสอน	49
10. การช่วยเหลือนักเรียนฝึกสอนเกี่ยวกับการเตรียมอุปกรณ์การสอน	50
11. ระยะเวลาที่อาจารย์พี่เลี้ยงให้นักเรียนฝึกสอนเตรียมการสอน ล่วงหน้า	51
12. การส่งบันทึกการสอนของนักเรียนฝึกสอนให้อาจารย์พี่เลี้ยงตรวจ	52
13. เวลาที่อาจารย์พี่เลี้ยงใช้ในการตรวจบันทึกการสอนของนักเรียน ฝึกสอน	53
14. การปฏิบัติของอาจารย์พี่เลี้ยงเมื่อเข้าสังเกตการสอน	54
15. ลักษณะที่อาจารย์พี่เลี้ยงเข้าสังเกตการสอนของนักเรียนฝึกสอน...	55

16. เวลาที่อาจารย์พี่เลี้ยงใช้ในการเข้าสังเกตการสอนของนักเรียน ฝึกสอนต่อครั้งหนึ่ง ๆ	56
17. การร่วมปรึกษากับนักเรียนฝึกสอนประจำสัปดาห์	57
18. การปรึกษาร่วมกับอาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัย	58
19. นำหนักเฉลี่ยวิธีที่อาจารย์พี่เลี้ยงใช้บันทึกและพฤติกรรมต่าง ๆ ใน การวัดผลการฝึกสอนของนักเรียนฝึกสอน	59
20. การปฏิบัติตนของอาจารย์พี่เลี้ยงเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกสอน	60
21. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการเตรียมงานเพื่อ การนิเทศการสอน	62
22. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการช่วยเตรียมการสอน ของนักเรียนฝึกสอน	63
23. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับบันทึกการสอน	66
24. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการสังเกตการสอน ของนักเรียนฝึกสอน	67
25. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการร่วมปรึกษากับ นักเรียนฝึกสอน	68
26. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการร่วมปรึกษากับ อาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัย	69
27. นำหนักเฉลี่ยของปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการประเมินผลการ สอนของนักเรียนฝึกสอน	70
28. ปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงภายหลังการสอนของนักเรียนฝึกสอน	72
29. นำหนักเฉลี่ยของความต้อการของอาจารย์พี่เลี้ยงในการนิเทศการ สอนวิชาสังคมศึกษา	74
30. ความต้อการของอาจารย์พี่เลี้ยงที่จะให้นักเรียนฝึกสอนมาสอน วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนฝึกสอนในภาคเรียนต่าง ๆ	77

31. ความต้องการของอาจารย์พี่เลี้ยงในการประเมินผลนักเรียนฝึกสอน โดยวิธีต่าง ๆ	78
32. นำหนักเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีต่อการฝึกสอน วิชาสังคมศึกษาในค่านความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตนในหน้าที่ อาจารย์พี่เลี้ยง	79
33. นำหนักเฉลี่ยของความคิดเห็นที่อาจารย์พี่เลี้ยงมีต่อความลำบากใน การปฏิบัติงานของนักเรียนฝึกสอน... .. .	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย